

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/66/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214217147
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4214217147.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a sudcov JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Jarmily Pogranovej, v právnej veci žalobcu: S. G. nar. XX.XX.XXXX, zom. XX.XX.XXXX, bytom T. - D. C., P. XXXX/X, zast. JUDr. Eva Skačániová, advokátka so sídlom Dunajská Streda, Korzo Bélu Bartóka 789/3 proti žalovanému: 1/ Slovenská záručná a rozvojová banka a.s. so sídlom Bratislava, Štefánikova 27, IČO: 00 682 420, 2/ JUDr. Marek Ďuran správca so sídlom Boženy Němcovej 4, Nitra a 3/ W.. S. J. bytom T. E. nábrežie XXXX/X, o určenie neplatnosti dražby, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 9C/29/2014-140 zo dňa 02. júna 2017 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a konanie **z a s t a v u j e**.

Strany sporu nemajú nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti piateho kola dražby nehnuteľného majetku dňa 25.6.2014 o 10.00 hodine, tvoriaceho oddelenú podstatu zabezpečeného veriteľa Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s., so sídlom Štefánikova 27, 814 99 Bratislava, IČO 00 682 420, uskutočnenú podľa záväzného pokynu oddeleného veriteľa zo dňa 5.5.2014 v sídle JUDr. Mareka Ďurana, správcu úpadcu TERBO, s.r.o. so sídlom 946 36 Kravany nad Dunajom 141, IČO: 30 997 984, vydražiteľom ktorého sa stal Ing. S. J., E. nábrežie XXXX/X, XXX XX T.. Žalovaným v 1., 2., a 3. rade priznal podľa § 255 ods. 1 CSP náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 %.

1.2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil ust. § 23 ods. 1, § 44 ods. 1, 76 ods.1, 92 ods. 1-6 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

1.3. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že dňa 25.6.2014 v rámci konkurzu vedeného proti úpadcovi TERBO s.r.o., sa konalo V. kolo dražby nehnuteľností v kat. území Hurbanovo vedených v katastri nehnuteľností u Okresného úradu Komárno odbor katastrálny na LV č. XXXX ako parc. reg. C č. XXXX/X o výmere 1786 m² - záhrady, parc. č. XXXX/X o výmere 28500 m² - ostatné plochy, parc. č. XXXX/XX o výmere 569 m² - orná pôda boli vedené vo vlastníctve žalobcu. Tieto nehnuteľnosti boli v súlade so zákonom č.7/2005 Z.z. pojaté do majetku podliehajúceho konkurzu vedeného proti úpadcovi TERBO, s. r. o.; správcom konkurznej podstaty tohto úpadcu je žalovaný v rade 2). Žalobca bol záložným ručiteľom úpadcu TERBO, s. r. o. a predmetom záložnej zmluvy boli uvedené nehnuteľnosti, ktoré žalovaný v rade 3. na spornej dražbe vydražil. Medzi stranami sporu bolo sporné či žalovaný v rade 2) ako správca konkurznej podstaty úpadcu TERBO, s. r. o. bol povinný vyhotoviť pred uskutočnením V. kola dražby pri speňažovaní majetku úpadcu nový znalecký

posudok a či bol povinný žalobcovi, ako záložnému ručiteľovi úpadcu písomnosti doručovať inak ako podľa postupu uvedeného v zákone č. 7/2005 Z.z..

1.4. Súd zaujal právny názor, že nehnuteľnosti tvoriace predmet V. kola boli spísané a zahrnuté do majetku podliehajúceho konkurzu vedeného proti TERBO, s. r. o., pričom spôsob speňažovania takéhoto majetku prioritne určuje zákon č. 7/2005 Z. z. Žalobca namietal, že žalovaný v rade 2) nepostupoval podľa zákona 527/2002, nenamietal ale žiadnu skutočnosť, ktorá by pri uskutočnení tohto kola dražby žalovaným v 2. rade ako správcom konkurznej podstaty bola v rozpore zákonom č. 7/2005 Z. z. . Vzhľadom na takúto procesnú situáciu bolo potrebné posúdiť, či zákon č. 527/2002 Z.z. bol povinný správca v plnom rozsahu dodržať pri namietanom kole dražby. S prihliadnutím na ust. § 92 ods. 6 Zákona č. 7/2005 Z.z. súd dospel k záveru, že správca bol povinný predovšetkým postupovať podľa zák. č. 7/2005 Z.z. , pretože odkaz tohto zákona na zákon č. 527/2002 je len o tom, že zákon 527/2002 Z.z. sa má použiť primerane. Keďže zabezpečený veriteľ dal písomný záväzný pokyn správcovi a uviedol, za akých podmienok a za akú cenu môže a má speňažiť majetok podliehajúci konkurzu, správca nebol povinný zabezpečiť nový znalecký posudok, pretože musel vychádzať zo záväzného písomného pokynu zabezpečeného veriteľa. Za nedôvodnú považoval súd aj námietku týkajúcu sa doručovania písomností, pretože dražba sa uskutočnila v rámci konkurzu, teda v procese speňažovania majetku úpadcu podliehajúceho konkurzu; z toho dôvodu sa mali prioritne písomnosti doručovať v súlade so zákonom č. 7/2005. Za dôvodnú považoval súd námietku žalovaného v 2. rade, že by sa priečilo účelu zákona č. 7/2005 Z.z. ak navyše, tým, že jeho nehnuteľnosti boli spísané do majetku podliehajúceho konkurzu stratil zákonné možnosti dispozície s týmito nehnuteľnosťami a postup jeho speňažovania sa uskutočňuje podľa zákona č.7/2005 Z.z. Dodal, že žalobca nenamietal platnosť záložnej zmluvy a ani to, že jeho majetok bol nesprávne a nie v súlade so zákonom č. 7/2005 pojatý do súpisu majetku tvoriaceho oddelenú podstatu zabezpečeného veriteľa. Žalobcom nebola namietaná ani tá skutočnosť, že by pred spísaním tohto majetku do podstaty oddeleného veriteľa nebol vyzvaný správcom na zaplatenie dlhu úpadcu do výšky hodnoty založenej veci, preto s touto skutočnosťou súd nebol povinný sa zaoberať. Majetok žalobcu bol spísaný pre účely konkurzného konania v súlade so zákonom č. 7/2005 Z.z. a tým podlieha režimu zákona č. 7/2005 Z.z.. Vzhľadom na to, že v čase vydania rozhodnutia v tejto veci bol účinný CSP, žalobcu zaťažovala dôkazná povinnosť vo forme jednak tvrdenia rozhodujúcich skutočností na preukázanie dôvodnosti žaloby a jednak povinnosť preukázať svoje tvrdenia.

2. Rozsudok v zákonnej lehote napadol odvolaním žalobca, ktorý navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť. Dôvodil tým, že súd vychádzal len z ustanovení zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, opomenul aplikovať zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách. Poukázal na svoje vyjadrenia, v ktorých sa vysporiadal s aplikáciou § 90 ods. 6 poslednej vety zákona o konkurze a reštrukturalizácii, keď osobitným predpisom je zákon o dobrovoľných dražbách č. 527/2002 Z. z. Súd prvej inštancie v rozhodnutí sa iba okrajovo a aj to nesprávne zmienil o ním uvádzaných argumentoch pre aplikáciu zák.č. 527/2002 Z.z., preto nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozsudku, ktorá je základnou zásadou práva na spravodlivý proces v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe. K záveru súdu o účinnosti CSP a s tým spojenú dôkaznú povinnosť vo forme tvrdenia rozhodujúcich skutočností na preukázanie dôvodnosti žaloby a svojich tvrdení poukázal na čl. 3 ods. 2 Základných princípov CSP a § 149 CSP. V tejto súvislosti uviedol, že už v žalobe uviedol všetky skutkové tvrdenie potrebné pre rozhodnutie vo veci. Navrhol a označil všetky dôkazy, ktoré mal k dispozícii. Na margo konania resp. nekonania súdu uviedol, že žaloba bola podaná už 23.09.2014 a prvé a jediné pojednávanie vo veci bolo 02.06.2007. Ak bol súd prvej inštancie taký rigoróznym ohľadom neunesenia dôkazného bremena, mal postupovať podľa § 129 ods. 1 CSP a vyzvať ho na opravu a doplnenie v lehote nie kratšej ako 10 dní. Keďže tak neurobil, mohol dôvodne predpokladať, že žaloba a v nej uvádzané tvrdenia sú dostačujúce. Na záver dodal, že pokiaľ žalovaný v 2. rade bol správcom konkurznej podstaty úpadcu TERPOL s.r.o. v momente, keď vykonával dražbu, stával sa z neho dražobník, ktorý je rovnako povinný dodržiavať zákon a nemôže konať tak, ako by bol správcom konkurznej podstaty. Nehnuteľnosti sa nachádzajú v k. ú. Hurbanovo a zverejnenie vyhlásenia V. kola dražby sa uskutočnilo Mestským úradom Komárno.

3. Žalovaný v 2. rade v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Rozhodnutie súdu považoval za správne a odvolanie žalobcu za zmätočné, pretože neuviedol, v čom spočíva nesprávne právne posúdenie veci, neurčil, čo konkrétne považuje za inú vadu. Opakovane poukazuje na nedostatočné a rozporné odôvodnenie rozsudku,

čo nespadá ani pod jeden z odvolacích dôvodov, neoznačil dôkazy, ktoré navrhol a súd nevykonával. Žalobca tiež nepochopil základný účel konkurzného konania a s tým súvisiacu aplikáciu zákona č. 7/2005 Z. z. a 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách. Správca pri speňažovaní majetku úpadcu viazaný ustanoveniami ZoKr., zásadami ZoKr, záväznými pokynmi príslušného veriteľského orgánu. V súlade s § 92 ods. 6 poslednej vety, Zákona o konkurze a reštrukturalizácii sa na dražbu organizovanú správcom primerane aplikujú ustanovenia ZoDd (Zákon o dobrovoľných dražbách), čo ale neznamená, že ustanovenia ZoKr sa v dôsledku tohto ustanovenia neaplikujú ako nesprávne uvádza žalobca. Naopak, správca je povinný dodržiavať ustanovenia zákona o konkurze a reštrukturalizácii, jeho zásady a pokyny veriteľom, primerane aplikovať zákon o dobrovoľných dražbách. V súlade s uvedeným správca dražbu realizoval, riadne zverejňoval oznámenie o dražbách a postupoval v súlade so záväzným pokynom veriteľa. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že v prípade žalobcu nemožno aplikovať ZoDd, a preto jeho tvrdenia považuje za zavádzajúce.

4. Žalovaný v 1. rade v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Zotrvával na svojich vyjadreniach v priebehu konania a odvolanie považoval za nedôvodné.

5. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) preskúmajúc procesné podmienky konania dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je treba podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušiť a odvolacie konanie zastaviť (§ 391 ods. 1 OSP), pretože žalobca zomrel.

6. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

7. Podľa § 63 ods. 1 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

8. Podľa § 63 ods. 2 CSP v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

9. Podľa § 63 ods. 2 CSP ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

10. Procesná subjektivita predstavuje procesnú podmienku sporovej strany, ktorú súd obligatórne z úradnej povinnosti skúma počas celého konania. Ak je stranou sporu fyzická osoba, strata jej procesnej subjektivity je zároveň stratou spôsobilosti na práva a povinnosti (právnej subjektivity). Ak smrť fyzickej osoby nastane v priebehu sporového konania, do úvahy prichádzajú dve procesné eventuality. Tou prvou je zastavenie konania, druhou naopak pokračovanie v konaní. V prípade, že ide o tzv. majetkový spor súd obligatórne v konaní pokračuje s definovanými subjektmi, predovšetkým s dedičmi fyzickej osoby, prípadne s tými, na ktorých prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide.

11. Právna subjektivita je platným právom priznaná a garantovaná možnosť byť nositeľom práv a právnych povinností, a tak byť účastníkom (subjektom) právneho vzťahu. Spôsobilosť byť účastníkom konania je jednou zo základných procesných podmienok, na splnenie ktorej prihlíada súd kedykoľvek počas konania (§ 161 CSP). V zmysle ustanovenia § 61 O.s.p. procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. U fyzických osôb vzniká právna subjektivita narodením, prípadne počatím, ak sa dieťa narodí živé, a zaniká smrťou, prípadne vyhlásením za mŕtveho (§ 7 a nasl. Občianskeho zákonníka). Ak po začatí konania účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania, postup súdu upravuje § 62 CSP. Podľa tohto ustanovenia, ak strana nemá procesnú spôsobilosť, súd konanie zastaví. Ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v k konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak nástupcu niet, konanie zastaví.

12. V danej veci v priebehu odvolacieho konania právna zástupkyňa žalobcu oznámila odvolaciemu súdu, že žalobca dňa 06. 08. 2018 zomrel; predložila úmrtný list žalobcu, vydaný v Rakúsku

(Klosterburgu). Odvolací súd v zmysle § 63 ods. 2 veta prvá CSP z úradnej povinnosti vykonal šetrenie za účelom zistenia okruhu dedičov po neb. žalobcovi. Lustráciou v registri obyvateľov zistil, že neb. žalobca bol prihlásený k trvalému pobytu na adrese G. XXXX/X, T. - D. mesto a má partnerku P. Q., rod. Q.. Odvolací súd prípisom zo dňa 13. 11. 2018 vyzval menovanú na poskytnutie informácie ohľadne okruhu dedičov neb. žalobcu, ale prípis sa jej nepodarilo doručiť (zásielka sa vrátila z dôvodu, že adresát nie je známy). Bezúspešné bolo aj šetrenie prostredníctvom OO PZ Košice na adrese P. XXXX/4., T., ktorú uviedol žalobca v žalobe ako miesto bydliska. Podľa oznámenia OO PZ Košice zo dňa 30. 12. 2019 sa na uvedenej adrese nachádzajú iba firmy; P. Q. podľa ich zistení býva v T., na O. XX. Následne odvolací súd doručoval prípis týkajúci sa zisťovania okruhu dedičov menovanej na adresu O. XX, T., doručienka sa vrátila ako neprevzatá v úložnej dobe (06. 02. 2019), preto bolo doručovanie zopakované prostredníctvom OO PZ Komárno. Aj toto doručovanie zostalo bezúspešné, pričom podľa správy z 04. 03. 2019 a 05.06.2019 obyvatelia uvedeného bloku menovanú nepoznajú a žiadne informácie ohľadne okruhu dedičov sa nepodarilo zistiť. Odvolací súd tiež dopytom z 13. 03. 2019 na Okresný súd Košice II a Košice I zisťoval, či je/bolo vedené dedičské konanie po neb. S. G.. Z odpovede oboch súdov (13.03.2019 a 20. 03. 2019) vyplýva, že nevedú a ani nevedli žiadne dedičské konanie po neb. žalobcovi. Právna zástupkyňa neb. žalobcu oznámila súdu telefónne číslo osoby žijúcej v Rakúsku, ktorá by mala byť dcérou nebohého; odvolací súd sa pokúsil dňa 10. 04. 2019 uskutočniť s ňou telefonický rozhovor za účelom zistenia okruhu dedičov, ale menovaná nebola ochotná vypočuť, resp. uskutočniť rozhovor a hovor ukončila. Ani na následnú sms, v ktorej jej bolo oznámené, že na Krajskom súde sa vedie konanie, v ktorom neb. S. G. vystupuje ako žalobca a pre účely ďalšieho konania je potrebné zistiť, či neb. zanechal dedičov a aby oznámila, či je nástupkyňa - dedička, či chce vystupovať v konaní, prípadne oznámila, koho je možné v tomto smere kontaktovať, vôbec nereagovala. Odvolací súd z výpisu LV č. XXXX pre obec T., kat. územie T. nad K. zistil, že žalobca je vlastníkom stavby súp. č. 140 na parc. č. 9/1, ktorá je evidovaná na LV č. XXX vo vlastníctve T. O. v celosti na základe príklepu udeleného súdnym exekútorom pri dražbe nehnuteľnosti dňa 27.07.2015. Podľa údajov v časti C - farchy sú na majetok zapísaný v LV č. XXXX vydané exekučné príkazy EX 912/12, EX 2223/2012, EX 793/13, EX 1787/2015, EX 851/2016 všetky zriadením exekučného záložného práva. Podľa poznámky bol vydaný exekučný príkaz EX 912/12 predajom nehnuteľnosti v prospech oprávneného ENNEL, s.r.o. Bratislava a u EX 793/13 a EX 126/14 upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie v prospech oprávneného Všeobecná zdravotná poisťovňa Bratislava a to ohľadne stavby súp.č. XXX na parc.č. X/X. Odvolací súd taktiež dopytom na Okresný súd Komárno zisťoval, či sa na tomto súde vedie dedičské konanie, ale aj odpoveď z Okresného súdu Komárno bola negatívna.

13. S ohľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd konštatuje, že sa nepodarilo zistiť, či neb. žalobca zanechal dedičov a ani to, že zanechal majetok vyššej ako nepatrné hodnoty, ktorý by bol predmetom prípadného konania o dedičstve, pretože inak platí, že pokiaľ nezanechal poručiteľ majetok alebo ak zanechal majetok len nepatrné hodnoty, nemá poručiteľ právneho nástupcu, ktorý by vstúpil do jeho práv a povinností (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo 14. októbra 2004, sp. zn. 21 Cdo 857/2004).

14. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 64 a 161 ods. 2 CSP a § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil a konanie zastavil, nakoľko žalobca po vydaní napadnutého rozsudku stratil svoju procesnú spôsobilosť a nebolo preukázané, že má právneho nástupcu, t.j. dedičov.

15. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol s poukazom na § 257 CSP a s prihliadnutím v danom prípade na dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v tom, že žalobca smrťou stratil procesnú spôsobilosť, čo bolo dôvodom zastavenia konania a teda niet subjektu, ktorý by mohol byť zaťažený povinnosťou hradiť trovy tohto konania. Odvolací súd preto dospel k záveru o nepriznaní nároku na náhradu trov konania stranám sporu (ust. § 396 ods. 1 CSP , § 262 ods. 1 a § 257 CSP

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).